

## ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1/4 an 10 cor., 1 an 20 cor.  
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru România:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1/4 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/4 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

## INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani  
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michailis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia la librăria Weiss Bernat „la loterie”.

## TRIBUNA

O prăpastie între  
Maghiari și între noi.

I.

(\*) Începând cu Ludovic Kossuth și terminând bunăoară cu cel mai nou act al baronului Bánffy, obscura broșură inspirată de el și apărută în Germania din peana agentului politic von Sydakoff — Maghiarii au fost totdeauna gata să vorbească despre o alianță maghiaro-română, ori de câte ori interesele lor politice reclamau acest lucru.

Dar' o singură dată, puia de politician ungur nu s'a văzut să discute această chestiune cu bunul simț al obiectivității, cu justetea pentru interesele politice ale ambelor părți. Un asemenea procedeu este impropriu tradițiilor politice ungurești, impropriu și actualilor bărbați politici ai Maghiarilor.

Totdeauna când au sulevat ideea unei alianțe maghiaro-române, Maghiarii aveau un scop ascuns. Ei voiau să amăgească pe Români și să-i exploateze în contra lor înșile. Totdeauna când vorbeau despre primejdiile comune, cari li amenință și pe ei și pe noi, și cari documentează atât de clar necesitatea unei strînse prietenii a celor două popoare icuite: între slavism și germanism, — Maghiarii se ougăta numai la interesele politice proprii, ear' pe noi ne privea în fundul inimii lor tot ce pe niște dușmani de moarte, cu cari trebuie să tragă seama mai întâiu decât cu ori-ce alt dușman al lor.

Din conștința noi Români — potrivit cinstitei firi a neamului nostru — am manifestat față cu Maghiarii sinceritate și onestitate în chestiunea prieteniei ce ne-o ofereau. Dacă nu altoeva, simplu faptul că totdeauna noi am fost *păcăliți* — dovedește loialitatea atitudinii noastre și scoate la iveală onestitatea completă a politicii românești.

La 1848 revoluționarii maghiari încheiau frăție cu capii mișcării naționale din Principatele-Române, ceea-ce nu-i oprea să declare în același timp războiul de exterminare Românilor din regatul ungur.

La Abrud, nenorocitul de trădător Dragoș trata cu șefii mișcării române asupra unei împăcări în numele lui Kossuth, pe când Hatvani era pus de același Kossuth să năvălească în Abrud, să prindă pe șefii români, să măcelărească ostășimea română.

Mai târziu și alți refugiați maghiari primeau bucoși ajutoarele și sprijinul lui *Cuza-Vodă*, promiteau pe seama Românilor din regatul sfântului Ștefan egală îndreptățire națională și jurau pe cruce că ei nu se vor lăpăda nici odată de prietenia cu Români. Ear' mai în urmă, la 1877 tocmai Maghiarii erau aceia, cari trimiteau Turcilor arme și bani, ca să poată înfrânge mai ușor pe „cumplitii” de Români...

Așa a fost politica maghiară față cu elementul românesc. Așa a rămas ea și în zilele noastre.

În acest punct, pășaniile noastre din trecut sânt atât de amare, că am putea spune cu drept cuvânt: Când Maghiarii ne vorbesc de pace și de prietenie, atunci să ne pregătim mai virtos de război și de vrășmășie pe viață pe moarte.

Maghiarii n'au voit nici odată *sincer* prietenia Românilor. Pentru ei, elementul românesc este cel mult un element de exploatare în contra primejdiilor comune lor și nouă, dar' nici odată un element, cu care trebuie să trateze egal la egal.

Da, cu frații nostri din regat Maghiarii ar dori să fie prieteni. Ar dori o astăzi, când nu mai pot trimite arme Turcilor, ca să prăpădească pe Români. Ar dori-o însă cu scopul nu a unei alianțe maghiaro-române, ci al unei alianțe cu o parte a Românilor în contra altei părți a elementului românesc.

Ar dori prietenie cu frații din regat, pentru-ca să poată lovi cu atât mai liniștiți în noi cei din regatul ungur.

Pentru aceste afirmații, probele sânt de prisos. Credem suficient să amintim zidurile de sulii gendarmărești, pe cari Maghiarii le-au ridicat între noi și între frații din regat. E de ajuns să pomenim de cenzura barbară, care se aplică literaturii și mai ales presei din România de către autoritățile ungurești. Pe urmă, dacă cineva ar mai fi curios, l'am pute îndruma să cetească cu atenție publicistica ungurească și să se convingă el însuși de ura, ce o poartă Maghiarii chiar și regatului român și pe care n'o pot ascunde totdeauna și n'o pot uita nici odată.

Ear' în fața acestor „prieteniești” tratamente maghiare, frații din regat răspund cu o libertate largă pe seama scursăturilor și lăpădăturilor ungurești din România. Gazete ungurești, cari hulesc și injură suruște țeara românească și pe Români, întimpină frontierele deschise. Nenorociții de Sécui, cari iau lumea în cap de bine ce-i în Ungaria, sânt hrăniți și îmbogățiți de frații din regat, ca să se întorcă mai apoi în Ungaria, să plătească birurile cu bani românești și să mai și injure pe de-asupra pe Români și țeara, care nu i'a lăsat să peară de foame.

În asemenea termeni se găsesc Maghiarii cu frații nostri din regat. Care-s raporturile între Maghiarii și între noi, vom schița în articolul următor.

Sibiu, 29 Nov. 1901.

**Sécuii în Pesta.** În 25 l. c. a sosit la Pesta o deputație sécuiască din Ciuc, cerșind, ca de obicei, milă dela guvern. Așa e învățată nația — care ne slăpânește azi. Deputația a fost la ministri Hegedüs, Ploz, Széll și Lukács. Sécuii au fost bine primiți și li-s'au făgăduit căi ferate, regularizarea proprietății, înmulțirea judecătorilor etc. pentru-că „perirea Sécuiilor ar fi pentru Ungaria o nenorocire atât din punctul de vedere al statului, cât și al apărării ferice. Așa a zis ministrul dreptului și al dreptății — Széll.

**Schimbări în diplomație.** După-cum este informat „Berliner Local-Anzeiger”, în diplomația austro-ungară se vor face în timpul apropiat mai multe schimbări. Afară de ambasadorul dela Vatican, Conte Revertea, vor trece la pensie ambasadorii conte Khevenhüller din Bruxelles, conte Deym, din Londra și conte Wolkenstein din Paris. Întregirea locurilor vacante, întimpină multe greutăți, mai ales, că se pretinde nu numai talent, ci și o avere considerabilă.

**Jurii de incompatibilitate.** Mercuri a prezentat contele Apponyi camerei maghiare lista deputaților designați din partea lui ca președinte, de membri în juriul de incompatibilitate. Numărul membrilor, conform regulamentului camerei e 80, în care sânt reprezentate toate partidele.

## Din parlamentul maghiar.

În ședința de Mercuri a camerei maghiare s'a terminat discuția *generală* asupra adresei la mesagiu. După o scurtă vorbire a kossuthistului Veress József, care a pledat îndeeobi pentru cauza protestanților, prim-ministrul Széll a reflectat la observările oratorilor precedenți îndeeobi în ce privește raportul Ungariei cu Croația și orașul Fiume. Nisuița guvernului maghiar este să facă raportul dintre Ungaria și Croația cât se poate de intim și amical, prin promovarea reciprocă a intereselor materiale și culturale. Chestiunea de drept public a orașului Fiume nu poate forma obiect de discuție. Fiume e *corpus separatum* și aparține exclusiv Ungariei. Afacerea institutului San-Girolamo a fost rezolvată din partea ministerului de es-

terne conform dorinței guvernului maghiar. Trezind la vorbirea abatelui Molnár, Széll a declarat, că în ce privește chestiunea de naționalitate, părerea majorității diferă colosal de cele ale partidului popular, pe care l'a bănuț, că *pactează cu ultraștii slovaci* și pretinde pe seama acestora drepturi, cari nu le compet.

Această acuză, făcută partidului popular, n'a rămas fără răspuns din partea poporalilor. Deputatul Rakovszky, cu o vehemență rară l'a atacat pe Széll, luând la o aspră și crudă critică întreg trecutul politic al omului erei noue. În mod ironic l'a aruncat în față lui Széll, că 50% din rezultatele ajunse pe cariera politică are să le mulțumească lui. Dedek Ferencz, sub a cărui aripi protecție s'a ridicat la fotoliul ministerial, de unde însă, când a venit chestiunea gravă cu ocuparea Bosniei, a fugit. S'a făcut *bancher* și astfel s'a îmbogățit. Ear' pe vremea crizei cabinetului Bánffy în mod subversiv s'a pus în relief, pesuind dinaintea lui Széll și prezidenția de cabinet, pentru care însă n'a jertfit nimic. A luat parte la toate ilegalitățile comise de Bánffy și nici faimoasa *Tisza-lez* nu l'a făcut să părăsească partidul liberal, urmând exemplul lui Szilágyi și al celorlalți disidenți. Când poziția lui Bánffy s'a sdruncinat, pe Széll l'a aflat deja înaintea sa în Burg.

Acest atac acut și necruțător a făcut pe Széll să tremure de agitație, lucru de altfel neobișnuit la ministrul președinte. A fost o răsunare aceasta pentru atacurile sêvirgite de oratorii liberali în contra partidului popular, care e ținta bănuțelilor de nepatriotism și paciări cu „dușmanii” statului, adică cu naționalitățile.

Széll a reflectat la acușele ce i-le-a făcut Rakovszky. „Și-a descris întreaga carieră politică. Ca bărbat de finanțe, a înființat un institut, care astăzi e în floare și aduce cele mai mari servicii financiare țării, fără să fi recurs cândva la sprijinul statului. În fruntea afacerilor a venit numai la *espresa* dorința a Majestații Sale, nu de bună voie, ci silit de împrejurări și la stăruința acelor, cari au luat parte la conferențele dintre partide, între cari se afla și Rakovszky. Despre toate pertractările din Burg, Bánffy are cunoștință; la spatele acestuia n'a făcut nimic.

Partidul liberal a făcut o demonstrație de simpatie față de Széll cum rar s'a mai văzut. Insuși președintele camerei, contele Apponyi, s'a scoborit din scaunul prezidențial, a mers la Széll și l'a felicitat.

Ședința a fost una dintre cele mai agomotoase și probabil va avea consecvențe pentru viitor.

E de tot caracteristic, că însuși ministrul-președinte Széll, om considerat de unii mai cu tact în chestiunea de naționalitate, s'a apucat să facă filipica partidului popular, pentru-că acesta pe alocure accentuează ca program al său și sanarea nedreptății ce li-se face naționalităților, prin oprirea limbii lor și maghiarizarea forțată pe toate terețele. Széll și-a dat arama pe față. S'a dovedit un șovinist de duzină, ca ori-care mameluș din tabăra guvernamentală. Se vede, că absolut nici un plan de rezolvare cinstită a chestiunii de naționalitate nu are și edecis să urmeze politica ne bună a antecesorilor sei.

A fost la loc observarea lui Rakovszky, că par'că e... colaborator la reapiatul ziar „Budapesti Napló”, care timbrează de trădători pe toți aceia cari nu urlă cu pionierii curentului de maghiarizare. Prin vorbirile sale din urmă, Széll a arătat odată mai mult, că nu e omul care să aibă curajul politic de a se apuce de sanarea rului, ce roade la baza statului ungur, de rezolvarea chestiunii de naționalitate. Perhorecează chiar aceasta, punându-se el însuși de-a curmezișul ori-cărei înțelegeri tinzând să zdrobească și pe acei pușini dintre Unguri, cari, deși șovinisti,

dar' totuși într'u câțva recunosc gravaminele naționalităților din Ungaria.

În ședința de ieri s'a terminat și discuția în special asupra adresei la mesagiu de tron, fiind de sine înțeles, primit proiectul guvernamental cu mare majoritate. Prim-ministrul Széll a prezentat un proiect de lege despre *liniile ferate bosniace*.

## Colonisările.

În raportul oficial prezentat la dietă ministrul Darányi arată și starea colonisărilor, prin care guvernul actual se silește a *întări nația maghiară și a o apăra față de pericolele nenumărate ale vieții economice moderne*, — cum scrie o foaie maghiară!

Eată un mic tablou al lucrărilor de până acum:

Pe terenul colonizației m'am îngrijit — zice Darányi — în prima linie de dezvoltarea colonilor deja existente, în a doua linie m'am îngrijit să avem la dispoziție *noște terenuri de colonizare*.

Anume am cumpărat din fondul colonisărilor:

1. În comitatul Turda-Arieș, în hotarul comunelor Tritul-sup. și inf. 2121 de jugere catastrale dela baronii Kemény Domokos și Kemény Pál.

2. În comitatul Târnava-mică în hotarul comunei Bun dela baronul Szentkereszthy Pál 1165 jugere.

3. În Caraș-Severin în comuna Balint 535 jugere.

4. În comitatul Târnavei-mari dela contele Haller 350 jugere. Cu totul 5171 jugere.

În pădurile destinate pentru colonizare în comitatul Timiș și Caraș-Severin s'a continuat stîrpirea, așa că în comuna Németsacs s'au putut zidi încă 30 de case.

Tot pentru scopuri de colonizare a luat statul în administrație moșia dela Șilinghia, comitatul Arad, oferită de capitolul rom.-cat. din Cenad, în estensiune de 2985 jugere, pentru a încerca colonisările cu arendă și lucrare în parte.

Cu cumpărările mai nouă întinderea moșilor acurate în sensul art. V. din 1894, este de 16 710 jugere catastrale. Din acest teritor 6283 jugere sânt în Timiș și Caraș-Severin, ear' 10 427 în Ardeal. Până acuma însă nu s'au făcut colonisări, decât pe un teritor de 5640 jugere, din cauză că pe moșile de nou cumpărate încă nu s'au terminat lucrările pregătitoare.

In chestiunea  
„O renunțare nepermisă”

În nr. 209 al preșutului ziar „Tribuna” dl. corespondent „Vătașcu” ventilează fapte, cari — durere — sânt adevărate și dela început declar, că nici nu voese a le combate, voese însă a da unele lămuriri, ca atât dl. corespondent, cât și onoratul public cetitor să se convingă, că nu noi notarii purtăm vina, dacă rapoartele noastre către direcțiunea financiară și alte oficii le facem în limba maghiară, ci în mare parte — pe cum și dînsul afirmă — sistemul de azi de guvernare.

Eu cunosc și cred, că și colegii mei cunosc dispozițiunile legii, ce ne garantează folosirea limbii noastre, dar' ce folos de lege, când aceasta față de noi — special de noi Români — ca și alte multe legi, se aplică în mod atât de mășter.

Deci nu necunoașterea legii, nici rușinea sau frica ne silesc a ne folosi de limba maghiară în rapoartele noastre, ci tocmai împrejurarea aplicării legii. Drept dovedă comunicunele date:

Înainte cu 9—10 ani eram adjunct notarial în o fruntașă comună din co-

mitatul Sibiu, toate rapoartele — dacă îmi aduc bine aminte — se înaintau din partea primăriei, *cătră toate oficiile în limba română*, ca limbă protocolară a comunei, tot așa și rugărilor, recursurile etc. către direcțiunea financiară, ce notarul le făcea în numele partidului, și astfel de rugări și recurse erau multe, având locuitorii comunei în urma ocupațiunii lor foarte multe daravere cu direcțiunea.

S'a întâmplat în unele oasuri, că partidele au fost judecate a plăti amenda mare impusă, ou toate că dînsese nu erau vinovate, care nevinovăție au documentat o în recursurile și rugărilor scrise românește către direcțiune. M'am scandalizat de aceasta nedreptate, m'am dus la direcțiune să mă conving care poate fi cauza, explicând respectivului referent recursul. Ei și ce răspuns am primit? — Că fiind recursul scris românește, el nu l'a înțeles, ne cunoscând aceasta limbă, ci a lucrat după informațiunile primite dela alții, cunosători de limba română (halal de ei), asupra datelor din recurs. Regretă, că recursul s'a rezolvat în defavorul partidei, dar' nu-mi poate ajuta ci mă sfătuiește că — fiind cunosător de limba maghiară — pe viitor astfel de recurse și peste tot — dacă voese ca afacerile să nu suferă întârzieri sau chiar daune — și celelalte rapoarte să le înaintez în limba statului, sau apoi în limba germană, căci la direcțiune aceasta limbă o cunosc mai mulți. (Poate aici își află explicarea, că colegii nostri sași își înaintază rapoartele în limba germană, deși nu toți, oăci eu cunosc unii, cari încă scriu în limba maghiară.

Se înțelege, eu cu atăta nu m'am mulțumit, ci am apelat mai departe, așa că în fine totuși a biruit dreptatea și partidei i-s'a șters pedeapsa.

Aceasta mi-s'a întâmplat de mai multe-ori, până când în fine, ce să soap de atâtea gînci m'am văzut silit a face recursele și rapoartele în limba statului și drept demonstrație lucrurile se rezolvau mai grabnic și fără pedecă.

Astfel de date aș putea îngrăi ne-nenumărate și din timpul mai nou, dar' nu e locul aici.

Îmi va zice dl. corespondent și alți Români de bine, că nu a trebuit să cedez, și așa zic și eu, dar' având în vedere enormele agende îngreunătoare, cari azi zac pe umerii notarilor oomunali, cred că judecata asupra noastră trebuie să fie mai miloasă și să nu ne condamne pentru cedare sau renunțare la dreptul limbii noastre în astfel de oasuri. Căci ori și care laic își poate închipui, unde ar ajunge notarul, dacă pentru rapoarte sau rugări înaintate de el ar trebui să poarte luptă cu direcțiunea, convingându-o că are drept a se folosi de limba română. Notarul ar avea din destul numai cu astfel de daravere de lucru, ear' alte agende mai însemnate ar trebui să rămână baltă, pentru cari ear' notarul ar fi de condamnat, că nu se interesează de binele comunei, biseriei, școalei etc.

Onoare zic și eu celor 3 domni colegi, cari au fericirea să poată înainta rapoartele la direcțiune în limba română, care împrejurare desigur încă își are enigma ei.

Precum cu direcțiunea pășim și ou alte oficii, așa că notarul, dacă ar voi să apere dreptul limbii românești, ar trebui ca în continuu să lupte cu direcțiile, aceasta însă după a mea părere nu poate fi chemarea lui, este prea dependent — după-cum se zice ou alte ocașuni — și dacă notarul e dependent să nu se pretindă dela el, ca față de oficiile lui superioare să sară într'u apărarea limbii în oficiu.

Lupta aceasta ar fi o luptă titanică în contra omnipotenților, al cărei succes foarte rar ar cumpăna gîncanele și daunele ce ar suferi notarul, comuna sau privații.

Sîntem singuri în această luptă, avizați la propriile noastre puteri, ne-



având sprigin din nici o parte, ba din contră mulți dintre notari, în loc de spriginitori au dușmani în comună și pe la oficii, cari nu ca să-i ajute, dar unde numai pot le pun bețe în roate. În astfel de împrejurări deci în mai multe cazuri în chestiunea limbei și a simțmintelor sale românești e silit notarul să tragă scurta.

Dacă cineva dorește, ca dulcea noastră limbă românească să așteie într-o ascultare pe la oficii, fie convins atât de «Vătașcu» cât și ori-care Român de bine, că nu noi notarii vom fi cei din urmă, cari mai ferbinte o să dorească. Este vorba numai de a afla modul, cum să se facă aceasta, ca deși basată pe lege, folosirea limbei noastre să nu ne cauzeze neplăceri și gicanări din partea organelor iubitoare de limba lor și doritoare de-a câștiga merite patriotice.

Cheamarea de a aduce dreptul limbii noastre la deplină valoare, ar fi a comunelor, dar fiindcă prin lupta comunelor am ajunge tot la rezultatul luptei notarilor, după a mea părere această luptă trebuie să o poarte reprezentanții comunelor și ai alegătorilor în congregații, cari luându-și informații dela comune și notari, pe calea acestui for să aducă pe domnișii oficianți la raion și să le arate că legea e făcută și pentru ei, atunci cred că notarii nu vor avea să mai lupte și suferă pentru fiecare cuvânt românesc scos din peana sau de pe buzele lor. În acest caz cred, că respectivii luptători nu vor sta singuri în șirul de luptă, căci la spatele lor atât comunele cât și notarii forma-vor o rezervă impunătoare, carea în cazul critic își va da votul zdrobitor.

Sau dacă dl. corespondent ori alt Român de bine cunoaște altă cale mai corespunzătoare pentru apărarea dreptului limbei noastre, garantate prin lege, într-o dată nu ar fi păgubitoare poziției noastre, desigur toți notarii vor fi de acord.

Așadar la luptă comună! Căci e cu mult mai sigur că vom ajunge la rezultate îmbucurătoare, pe când prin ocara notarilor\*) foarte puțin folos se aduce cauzei, ba ce e mai mult ne face ca pe lângă neplăcerile, cu cari contrarii noștri zilnic ne onorează, să mai suferim și din partea fraților noștri de un neam și de un sânge.

Am scris aceste gire, ca să se vadă unde e rana, cari și pe noi tot atât ne doare, căci fie convins dl. corespondent, că și nouă ni-se sfășie inima siliți fiind a exprima în limbă străină, ceea-ce românește cugetăm.

De sub pădure.

## Revistă esternă.

Grecia.

Membrii noului cabinet au depus alături jurământul.

Un decret regal suspendă pentru 40 zile lucrările camerei.

Studentii au declarat, că vor remite mamei rectorului Universității cheia palatului; poliția va pute atunci să opereze arestările printre persoanele străine de Universitate; ei cer însă ca studenții să nu fie urmăriți.

Ministrii au declarat, că se vor ocupa, înainte de orice, cu restabilirea ordinii.

Orașul a fost liniștit.

Ambasadorul rus din Atena a cerut guvernului explicații pentru strigătele studenților de Jos Rusia! Guvernul a răspuns, că s'a spus numai Jos Slavia! și aceasta se explică prin atitudinea Slavilor din Macedonia.

Chestiunea cretană.

Guvernul rusesc a răspuns la reclamația circulară a Porții în privința chestiunii cretane.

Prin această notă guvernul rusesc declară, că negocierile, ce se urmează între cele patru puteri protectoare ale Cretei, se fac în urma schimbului de vederi, care a avut loc între ambasadorii dela Constantinopol, ai celor patru puteri.

De altfel, aceste negocieri sunt relative la chestiuni de ordin administrativ, ear' nici decum la situația politică a Cretei.

\*) În articolul lui «Vătașcu» și peste tot în coloanele «Tribunei» notarii n'au fost ocăriți, ci s'a constatat un simplu adevăr.

Red. „Trib.”

Turcia.

Noul mare vizir a declarat unui redactor al ziarului «Politische Korrespondenz», că între reformele ce are de gând să facă, primul loc îl ocupă chestia macedoneană, căreia trebuie să i-se dea o deslegare mai înainte ca ea să devie prea periculoasă.

Serbia.

Soupeina sârbească s'a deschis. Intre proiectele de legi depuse pe birou, prezintă importanță legea presei. Prin această lege se desființează cauțiunea pentru ziare și se stabilește pentru insultele aduse suveranilor străini o pedeapsă dela 1 lună până la 2 ani de închisoare. Insultele aduse diplomaților din Serbia vor fi pedepsite cu închisoare de 1—9 luni.

Știri mărunte.

Președintele Krüger a fost înștiințat, că i-au murit 5 strănepoți în castele de concentrare.

Reichsrath-ul german s'a deschis în 25. i. C. Budgetul marinei e de 209 milioane marce.

Armarea forturilor făcute pentru scutul Temsei și al litoralului sudic al Angliei e terminată.

## Din diecesa Gherlei.

(Urmare și fine).

Dar' aci nu se sfârșește manipulația daunătoare de fondurile diecesane. În 2 Aprilie a. c. era să iasă licitația asupra fondului parohial (clesia) din parohia Cheud, pentru o datorie de trei sute coroane contrasă prin preot pe ipoteca aceluia fond parohial. Ajungând la cunoștința Venerabilului capitol primejduirea clesiei, a plătit băncii maghiare din Jibou datoria și accidentele; banca însă cu toate aceste n'a desvincolat clesia, ci a mai pretins 625 florini asertive tot pe aceeași clesie întabulată, cari earăși trebuie plătiți, ori clesia e perdută.

De fapt la cererea băncii s'a decretat și executat licitația bisericeii, școalei, a fondului extern și intern parohial din Cheud, cu casa parohială cu tot cumpărându-le un Evreu pe bagatelul preț de una mie și două sute coroane, — fără ca Ven. consistor diec. să fi fost reprezentat prin cineva la acea licitație, — de care poate nici știre n'a avut.

Cățiva poporeni au mers apoi la dl. protopop surogat Gavril Cherebeșiu, cu rugare verbală, ca acela să facă arătare oficioasă la consistor despre starea lucrului, — dar' li-s'a denegat cererea. Astfel numai pe cale privată va fi ajuns cazul la cunoștința Venerabilului consistor diecesan, care în momentul din urmă prin reprezentantul seu telegrafice a făcut dispoziția de a se înainta judecătoriei ofert spre o nouă licitație, la care venerat același a și cumpărat amintitele realități, — se înțelege pe conta fondurilor diecesane, așa numite ungurene, — cari în afacerea din Cheud computând multe spese și interusuril obvenient, la urma urmelor în mod arbitrar vor fi angajate până la vre-o 12 mii coroane, deși acel fond în decurs de o jumătate de veac e augmentat din contribuiri anuale ale clerului, cu menirea de a ajutama vedușele și orfanii preoților, cum și unele instituții diecesane, ear' nu de-a plăti datoriile particularilor preoți, curatori, ori a parohiilor. Se șvonește, că de cumva clerul din părțile ungurene ar remonstra în contra usurpării fondului seu, vor restitui banii din fondul Ardelenilor.

Se impun acum de sine întrebările: De ce a negles Vener. consistor în decurs de vre-o 20 ani constrângerea preotului Petru Caba la prezentarea rațiunilor grănarului? De ce nu a dispus barem apoi scoaterea asertivelor 13.500 flor. de sub administrarea preotului Caba? Sau dacă le-a negles aceste, de ce nu a interzis aceluia preot începerea zidirii bisericeii fără plan aprobat, și înainte de a se fi convins, — după cele întemplate — dacă există ori ba cele 13.500 florini?

Sau dacă le-a negles și aceste, cu ce drept a împrumutat așa zicând mai mult pe creditul personal decât ipotecar al unui om ca Petru Caba și curatorul seu 2300 fl. din fondurile clerului mai plătind de acolo și multime de alte datorii parohiale? Sau, dacă a sfârșit și aceasta operă financiară-economică, apoi-aș cred, că a greșit Venerabilul consistor și atunci, când imobilele preo-

tului și curatorului din Cheud cumpărate prin licitație, le-a întabulat cu drept de proprietate pe numele capitolului diecesan, căci doar clerul e proprietarul fondurilor și nu capitolul, care ca atare nu știu să aibă ceva avere publică, și simplaminte e administratorul responsabil al fondurilor, și încă un administrator arbitrar, care nu admite clerului ingerința cuvenită, și nici nu dă atare publicitate administrării fondurilor, care de o parte să dea ocaziune și puțință clerului de a informa pe Venerabilul capitolul, ear' de alta să facă posibil un control public corespunzător și inherent ori-cărui soi de administrare a averilor publice.

Situația e cu atât mai penibilă, cu cât în urma absolutismului dominant în afaceri diecesane, singuraticilor preoți le este imposibilă solicitarea unei administrări mai corecte și a unei revidisii lămuritoare, fără de a se espune disgrăției din partea superiorității bisericești.

De altă parte special în cazul dela Cheud se impune de sine întrebarea: Cum a putut permite Ven. Ordinariat împovărea cu datorii întabulate a averilor parohiale din Cheud până la stadiul licitației efectuate, când știut este, că oficiul reg. funduar nu admite decretarea cutărora întabulări fără de act autenticat cu subscrierea ordinariatului sau a reprezentantului seu legitim, care fără prealabila permisiune nu poate subscrie atare act, ba și în cazul permisiunii încă e dator a refera și ulterior despre cele efectuate.

Nu ne îndoiim nici un moment în onestitatea venerabilului capitol diecesan; totul se reduce poate la lipsa de energie și rutină în administrare, la desinteres și neîmplinirea datorinței ce o are.

Cu toate aceste dacă venerabilul capitol are aptitudinile unei administrări corecte și capabilitatea răspunderii materiale, dator este cât mai îngrabă să îndrepte greșelile trecutului, să repareze daunele materiale, să lămurască evidența chestia administrării averilor diecesane și parohiale, și pe cei culpabili să-i tragă la răspundere, solicitând exemplarea lor pedepsire, ceea-ce dacă n'ar urma, e rîndul clerului și al credincioșilor, că după relevarea pe calea publicității a tuturor cazurilor analoage, să facă demersurile necesare, spre a lua administrarea fondurilor diecesane din mâna celor neputincioși și a o transpune în mâna unei reprezentanțe a clerului, care ca organ administrativ responsabil să se simtă îndatorată a da despre toate operațiunile seamă proprietarului fondurilor: clerului diecesan.

Eată dar' încă un motiv foarte ponderos pentru convocarea sinodului diecesan.

Corresp.

## Din cercurile învățătorescilor.

— Adunarea reun. inv. gr.-cat. din desp. Dergea. —

— 25 Noemvrie 1901.

În 14 l. c. 'și-a ținut adunarea sa anuală reuniunea învățătorilor gr.-cat. din despărțământul Dergea în comuna Asciuleu-mare.

Adunarea a fost una dintre cele mai cercetate; au luat parte toți învățătorii din tract, afară de trei, a căror absență adunarea a scusat-o.

Clerul tract. a fost reprezentat prin domni: Ioan Andreu, adm. protop. și preot în C. Gârboș; Aurel Fodor, preot în Panticoș și Iovian Andreu jun., preot în Sân-Mihail-Deșert. Ne-a causat o deosebită bucurie participarea la adunare a dlui Dr. Simeon Tămaș, avocat în Hida, care e fiu al acestei comune; s'au mai prezentat Fehér, notar cerc. I. Pop, adj. not. Ilarian Dulău, învățător în Asciuleu-mic; Murășan, învățător în Drag, diecesa de Gherla, G. Corujan, învățător pens. în Asciuleu-mare și mai mulți poporeni ai acelei comune.

Adunării i-a premers serviciul divin, celebrat de către domni Iovian Andreu și A. Fodor, ear' cântările le-a executat corul copiilor de școală. După sf. liturgie dl preot adm. al acestei parohii atrage atențiunea poporului asupra însemnătății acestei zile și a muncii grele, ce împlinește învățătorul și în urmă invită și poporul să iee parte la adunare.

Adunarea s'a ținut în școala gr.-cat. Dr. Simeon Tămaș, avocat, ca fiu al acelei comune, salută adunarea exprimându-și bucuria, că reuniunea 'și-a ales pentru adunare această comună și în numele d-sale și al poporului acelei co-

mune dorește adunării succese strălucite. La care mulțimește președintele.

S'a ținut apoi cu elevii o prelegere practică prin învățătorul local I. Hășegan, pe care comisiunea criticătoare o constată de succese. După aceste, elevii fiind trimiși acasă s'a continuat cu citirea disertațiunii dlui Vasiliu Dumitraș, învățător în Sân-Mihail-Deșert, despre tema: «Reformarea vieții interne (intensive) a reuniunilor învățătorescilor». Conferențiarul constată, că unele din reuniunile noastre e drept, au dovedit și în trecut o activitate frumoasă, ear' dela unele înființate numai în timpul din urmă încă se așteaptă multe pentru îmbunătățirea învățământului nostru; dar' cu toate acestea nu putem fi pe deplin mulțumiți cu succesele câștigate, ci avem lipsă de o reformare a vieții interne a reuniunilor noastre, ca să putem înainta cu pași mai grăbiți spre ținta ce ne-am propus prin înființarea reuniunilor învățătorescilor. Avem lipsă de a ne preciza mai bine calea muncii noastre pe viitor, și în munca aceasta grea învățătorii, preoții, inteligența mireană și poporul de rînd trebuie să punem umăr la umăr pentru a asigura înflorirea reuniunilor noastre și prin aceasta a da un avânt mai puternic învățământului nostru. De aceasta avem lipsă, căci știut e, că:

Unde-i unu nu-i putere  
La nevoi și la durere,  
Unde-s doi puterea crește

Și poate să fie oare durere mai mare pentru noi decât împrejurarea, că cea mai mare parte a poporului nostru și azi în veacul luminii încă oarbesc în întunecul suferinței, lipsit de cultura spirituală cerută de timpul greu, în care trăim. Timpul de sigur nu se va schimba, trebuie să schimbăm noi împrejurările.

Și ca să putem ridica reuniunile noastre pe nivoul ce se așteaptă a fi atari reuniuni, crede de bine să ne folosim de următoarele mijloace:

1. Trebuie să lucrăm într-ocol, ca reuniunile noastre să țină în o continuă activitate pe toți membrii. Și aceasta se va pute realiza numai așa, dacă temele de dezbătut în despărțăminte le-ar statori pe fiecare an adunarea generală; numărul temelor să fie cel puțin 3: Una din sfera pedagogică, una din sfera administrativă școlară și una de interes românesc cultural. Fiecare despărțământ ar preluora în decursul unui an toate aceste 3 teme, alegându-și pentru singuraticile teme câte un membru, care să dea voaltea tema și pentru fiecare temă 2 sau 3 membri, cari să vorbească asupra ei. Deciziunea adusă asupra fiecărei teme s'ar lua la protocol și s'ar comunica cu comitetul central, care prin un membru al seu după-ce au sosit toate rapoartele din desp. asupra acestor 3 teme, ar refera părerile pro și contra, adunării generale. Adunării generale, având obiectele cernute înainte, nu i-ar lipsi alta, decât să decidă în meritul chestiunilor respective. Și în cas, când adunarea generală le-ar primi, ar încredința comitetul central să întrevină la autoritățile noastre superioare bisericești, ca să pună în praxă aceste deciziuni. Așa urmând, puterile ni-s'ar concentra, cu toții am lucra spre un scop în un mod mai impunător ca în trecut, ear' în despărțăminte ar fi ocupați toți membrii și numai unul sau doi ca în trecut, căci un bărbat de școală zice că «acea reuniune învățătorescă îndeplinește pe deplin misiunea sa, care e în stare și știu a susține totdeauna treaz interesul, dorul de muncă și însuflețirea membrilor sei».

2. Un rău, ce împedecă înflorirea reuniunilor noastre, e de sigur indolența și neinteresul manifestat de către mulți învățători, ce se arată prin aceea, că nu participă la adunări și nu-și solvesc taxele de membru. Aceasta boală s'ar pute stîrpi din corpul nostru prin aceea că prea Vener. ordinariate să fie rugate a da o ordinațiune, în sensul căreia fiecare oficiu protopopesco să fie reprezentat în adunările învățătorescilor, unde pe lângă aceea că ar da o direcțiune sănătoasă mersului afacerilor reuniunilor noastre, ar exercia un control oarecare și asupra membrilor, cari absentează dela adunare neexcusată și să-i arete prea Ven. consistor pentru a ordona cercetare disciplinară contra celor renitenți. Ear' toți acei membrii, cari se vor distinge în activitate pe terenul cultural atât în oficiul lor, cât și ca membri ai reuniunilor, să-i propună prea Ven. consistor, pentru a li-se vota recunoștință mai înaltă, prin ce și alți membri

s'ar năzu a emula în zel și activitate; ear' cei distinși ar câștiga mult în vază și autoritate. (Va urma).

## Cronica zilei.

Sibiu, 29 Nov. 1901 n.

Concertul celebrului nostru artist dramatic Dimitrie Popovici, anunțat în numărul nostru ultim, se va da Duminică la 1 Decemvrie 1901 în sala dela «Musikverein», cu binevoitorul concurs al d-șoarei Bertha de Riesenberger și pe lângă următorul program!

1. C. Giulio: «Amarilli», cântec vechiu italian, es. de dl D. Popovici. — 2. a) I. B. Förster: «Leichenbegängnis»; b) C. Löwe: «Prinz Eugen», baladă, es. de dl D. Popovici. — 3. P. Mascagni: «Scenă și arie din Cavalleria Rusticana», es. de d-șoara Bertha de Riesenberger. — 4. a) Eminescu-Dima: «Dorința»; b) Alexandri-Dima: «Groză», baladă, es. de dl D. Popovici. — 5. C. Löwe: «Archibald Douglas», baladă es. de dl D. Popovici. — 6. a) H. Wolf: «Der Musikant»; b) H. Wolf: «Wer sein holdes Lieb verloren»; es. de dl D. Popovici. — 7. a) R. Fischel: «Blühender Schleh»; b) B. Bock: «Das verlassene Mägdlein»; c) B. Bock: «Vor der Schmiede»; d) I. Brahms: «Reit über das Feld»; e) I. Brahms: «Meine Liebe ist grün», es. de d-șoara Bertha de Riesenberger. — 8. a) Alexandri-Stefănescu: «Cântecul Fluierașului»; b) Alexandri-Stefănescu: «Măndrulița dela munte», es. de dl D. Popovici. — 9. R. Schumann: «Die beiden Granadiere», es. de dl D. Popovici.

Biletele de intrare se vînd în librăria G. A. Seraphin (strada Cismădiei) și seara la casă.

Prețuri: Locul I. cor. 3. —; locul II. cor. 2.40; locul III. cor. 2. —; loc de stat (numai seara la casă) cor. — 80; pentru studenți și militari dela sergent-major în jos cor. — 40. Începutul la orele 8 seara.

Necrolog. Aurel Sandi, fost mult timp culegător-tipograf la «Tipografia», societate pe acțiuni în Sibiu, a răposat ieri, departe de patrie, în Moosburg, Bavaria. Fie-i țîrîna ușoară!

Așezat. Pe unul dintre «marii căzuți» l'a așezat deja guvernul. La alegerea de ieri, din Cluja, cu unanimitate a fost ales deputat Lang Lajos, fostul vicepreședinte al camerei sub guvernul Bánffy.

Asociația meseriașilor români din Lugoj. Din Lugoj ni-se scrie: Duminică s'a ținut aici adunarea generală constituantă a «Asociației meseriașilor români din Lugoj». Interesul publicului față de aceasta adunare a fost foarte viu, dovadă că sala mare a școalei gr.-or. române, unde s'a ținut adunarea, a fost tixită de lume. Sediul Asociației va fi Lugojul. Scopul ei: cultivarea membrilor prin înțîniri, lectură și prelegeri potrivite. Politica este eschisă. Membrii ordinari plătesc taxa de 2 coroane pe an. Cei extraordinari 1 coroană. Fondatorii 20 cor. odată pentru totdeauna. În cazul desființării societății averea sa întreagă trece la «Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român». Preșident s'a ales cu aclamație domnul Dr. Cornel Jura, avocat; vicepreșident Vasile Jorga, măiestru argășilor; casier Ioan Ruji, măcelar; secretar Nicolae Jugănar, tipograf; bibliotecar Constantin Liuba, învățător; econom George Ijac; apoi un comitet din membrii ordinari, între cari mulți inteligenți.

Teșetorii lui Hauptmann. Reprezentarea piesei lui Hauptmann «Teșetorii» a fost oprită de cenzura din Viena. Directorul dela «Deutsches Theater» din Berlin a fost zilele aceste în audiență la prim-ministrul Körber și l'a rugat să-i conceedă reprezentarea «Teșetoriilor» în teatrul An der Wien, unde va debuta în primăvară trupa din Berlin. Să zice că Körber este aplicat să facă aceasta concesiune.

Monstri. Curtea cu jurați din Marburg a început alaltăieri pertractarea unui monstruos proces. O familie întregă stă în fața legii pentru un omor îngrozitor. Victima nenorocită a fost proprietarul Garmiei din Slavsina. Așașii monstruoși sînt n-vesta lui Garmici, doi cumnați surdo-muși și soacra lui. Așașii locuiau la Garmici. Înțelegerea între Garmici și ceilalți nu era toamă esemplară. La 20 Iun. 1897 s'au năpustit ca bestii pe Garmici, l-au lovit în cap, apoi l-au tăiat buciți, l-au fierț, o parte a oaselor le-au ars, ear' ceealaltă parte au aruncat-o în gozuri.

La pertractare unul din surdo-muși a dat a înțelegere prin semne, că sora și cu mama lui l-au îndemnat la omor. Cadavrul l'a îngropat atîntu în pivniță fratele lui, de unde sora s'a l-a scos și l-a fêrt. Soacra fâșionează, că ea a vîzut o mână a cadavrului, ce a rămas desgropată, și a tăiat-o. Pertractarea continuă pe lângă interesare generală.



Șahul Persiei în procesul. Șahul a încredințat o agentură de ziare din Paris, să-i adune toate zările și revistele cari s'au ocupat cu călătoria sa în Europa și să le trimită la Teheran. Agentura și-a împlinit misiunea și știind că are a face cu punga unui șah, i-a scotit cheltuieli de 12 mii de franci. Reședintele Persiei din Paris a aflat însă socoteala prea exagerată și nu s'a arătat aplicat a da mai mult de două mii de franci. Agentura a respins onorariul modest și a înprocesat pe șahul.

Studentii ruși contra văduvei țarului. După cum se anunță din Petersburg în cercul studențimii rusești a mare indignare contra țarinei văduve, atribuindu-i ei atitudinea reacționară a țarului. Este temere că din prilejul onomastice țarului se vor face demonstrații.

Văduva țarului este mare protectoară a președintelui sfântului sinod, care e dușman declarat ori-cărei reforme moderne.

O demisiune silită. „Drapelul” scrie următoarele: Comisarul de poliție Julius Stoices din Timișoara a demisionat și adunarea generală a reprezentanței orașului Timișoara, ținută luni a acceptat demisiunea. Din „D. Tageblatt v. Ungarn” vedem, că această demisiune are o istorioară foarte picaantă. Nainte cu vreo câteva săptămâni — așa spune foaia germană — a sosit la comitelesupr. al Timișului o scrisoare rezervată a ministrului, în care se spune că ministrul are știre, că în Ungaria-de-sud călătorește un profesor Român de universitate și ține conferințe antimagiare. Comitelesupr. a transpus scrisoarea aceasta primarului, primarul căpitanului de poliție, iar acesta comisarului Iuliu Stoices, pe a cărui masă a cetit un gazetar din Timișoara scrisoarea și a dat-o publicității. Nrii foii din chestiune au fost îndată confiscate și contra redactorului s'a deschis investigație pentru divulgarea unui secret oficial. Ear nenorocitul comisar i-s'a dat să înțeleagă să demisioneze „de bună voie”, dacă nu vrea să o păfească. Astfel s'a salvat patria de pretinsul profesor universitar român.

Memoarele reginei Isabela. Fosta regină a Spaniei Isabela II. trăiește precum ăstut este în Paris. De prezent își scrie memoarele, cea-ce până-acum era secret. Zilele trecute cel mai cetit scriitor spaniol Perez Galdos a vizitat pe regina Isabela. Galdos scrie un mare roman istoric, trădând epoca dela 1846—1868 și fiind multe chestii politice și sociale necunoscute voia să ia informații pozitive dela fosta regină. Isabela l'a primit foarte afabil, informații însă nu i-a dat din simplul motiv, că le scrie înăsa acele vremuri viforoase. Să afirmă că sunt deja isprăvite câteva volume.

Duel senzațional. În Atena s'a petrecut un duel foarte senzațional. Locotenentul Derleren provocase pe camaradul sau Gravanis. Acesta a declarat, că din principiu e contra duelului, dar o să nu fie taxat de laș a primit provocarea. Pe câmpul de luptă el a repetat declararea și a zis că nu va trage nici un foc. Totuși adversarul său, Derleren, a puzat și Gravanis a căzut mort. Casul acesta a produs în Atena o indignare colosală.

Pech. După-cum ni-se scrie, un mic „pech” l'a ajuns pe deputatul Șerban de Voila în 251. c. Se întorcea dela vânat, cu o căprioară, și gendarmii au voit să-l dețină probabil, fiindcă n'a fi avut licență de vânat. Numai la intervenirea solgăbirăului Dombrady a scăpat din ghiarele împănărilor, cari, pe cuvântul că e deputat, n'au vrut să cedeze o iotă. — Ei ce să-i faci, dacă ești vânător, trebuie să ai și „pech” câte odată.

Siguranță. Nici sigiluri oficiale, nici case de fer nu mai dovedesc îndestulă siguranță banilor. — În Budapesta s'a întâmplat un caz curios și ridicol în același timp. A existat o societate de binefacere și ajutorare. De oare-ce însă societatea nu își împlinea misiunea, ba manipula din contra, din oficiu s'a pus sechestru pe întreaga avere a societății și oamenii binelui public au sigilat casa de fer, în care erau 1442 cor. și 36 bani, au luat cheile localului și ca oamenii cari și-au împlinit eluiba și-au văzut de treburi. Cheile au ajuns în fine la ministrul de interne — și toți erau liniștiți. Nu peste mult însă un avocat tiner a escuat societatea pentru suma de 228 cor. și speșele. A cerut cheltuieli și ia banii. A fost însă respins cu îndrumarea să facă petiție. Fîind însă calea asta la chei prea lungă, s'au gândit scurt la altceva. Au adus un spărgător de case și un lăcitar și într-o jumătate de cas banii pretinși cu toate speșele de birji, spărgător etc. au fost în busunarul avocatului. Au încuiat eșaragi ușile și cu suflet liniștit s'au depărtat. Indemnăți de modul simplu de a ajunge la pretensi și alți debitori s'au pregătit acum la această operație. — Deși casa de fer este sigilată cu 16 sigiluri oficiale, într-o bună zi va fi goală. Lucruri anarhice, se nu le zicem brigantice.

Pe urmele lui Kurt Heil. Cetim în foile din România, că ministrul de război va constitui un premiu de 3000 lei pentru oficerul, care va percurge călare distanța București-Berlin. Această interesantă cursă se va face în Maiu 1902.

Regularea apelor. Ministrul de agricultură a prelininat 6 milioane de cor. pentru regularea apelor. Regularea Someșului va costa 350.000, pentru Mureș, la care selucează deja, pe anul viitor e prelininat 150.000, iar pentru regularea Crișului se vor întrebuința 500.000.

Moartea unui imblănzitor de lei. În Essen (Germania) a fost sfîrșit bucăți un imblănzitor de lei, când egise cu ei să se producă în fața publicului.

A luat tâlpășița. Am amintit de jupânul Strassburger Armin din Turkeve, care a dispărut lăsând în urmă datorii enorme. Datoriile aceste sînt vre-o trei milioane. Piața financiară din Budapesta este interesată în aceasta subită fugă cu un milion. Jidanul isteț a împrumutat în timpul din urmă 250 mii coroane cu titlul să-și egaleze diferențele financiare la bursă, în realitate însă erau meniți pentru fugă. — Știrea cea mai nouă e, că ar fi depeșat familiei din New-York avîndu-o că a sosit tare și mare. Să vor întâlni cei doi soți în fugă — Kocsakemty și Strassburger și strîngându-se de mână s'vor felicita de succes. Alții după ei și treaba merge bine!

Lipsă de disciplină în armata franceză. Cam curioase stări se arată în armata franceză. Din cauza lipsei de disciplină, au trebuit concediați mai mulți ofițeri înalți. Mai nou a fost suspendat colonelul Ledchovski și totodată șters din lista ofițerilor. Să afirmă, că în curînd îi vor urma alții.

Necazurile lui Menelik. Necazurile familiare și la tron sînt ca și la colibă. Deunazi am scris despre mânia împărătesei Taitu, soția lui Menelik. Contra ei se fac o multime de jalbe. Menelik ca să scape de toată beleaua casnică a dat ordin să interneze pe Taitu în mănăstirea Adna. Taitu însă cu încăpăținare nu s'a supus ordinului. Acum Menelik e în dilemă și precum se vede mai bine suferă jugul conjugal, decât să facă presiune cu forța.

Mulțumită publică. Cu ocaziunea petrecerii împreună cu dans și concert aranjată de „Reuniunea femeilor din Avrig” ținută la 10 Noemvrie a. c. în comuna Avrig, a încurs peste tot suma de 118 cor. 10 bani. Scăzîndu-se speșele cu 43 cor. 66 bani, rămîne un venit curat de 74 cor. 44 bani, care sumă s'a adăugat la fondul reuniunii. Suprasolviri și contribuiri benevoale au încurs dela următorii domni: Hermann Fleissig 5 cor., Ioan David noi. com. 3 cor. Eugen Capesius 2 cor. Petrus Klein 1 cor. 20 bani, Gh. Postea 1 cor. 20 bani, Nichită Ranga 1 cor. 20 bani. Dr. Segal, Albert Kisch, comerciant, Albert Schuller căpitan pens. Nyilas Farkas, doamnele Ana Ilincea și Ana I. Vlad câte 1 cor. Sever Silca, Ioan Maxim și Sofia Berghes câte 60 bani. Când cuităm sumele mai sus espuse aducem profunda noastră mulțumită atât marinoșilor domni contribuente, cât și dlor clerici din cursul al II-lea, cari au binevoit a ne delecta cu escelele cîntări, ce au ascutat. Avrig la 25. Nov. 1901. Ioana Maxim, presidentă; Ioan David secretar.

Semne de cumințenie? Cei mai nefericiți lucrători din Ungaria sînt Ruțenii (Rugii), cari nici în preoții lor n'au aflat oameni cu durere de inimă pentru limba lor. Acum cetim, că episcopul gr-cat. din Eperies, I. Valyi a dat o epistolă pastorală către preoții din dieceza lui, în care-i provoacă să respeteze, în sensul legii de naționalităț, limba maternă a parohienilor lor, pentru-că numai unul care rîvnește după căstigurii nepermise sau vrea să se arate, cum nu trebuie, poate să-și bată joc de ea.

Lângă un sicriu. În Seghedin a murit copilul unui Român gr-or, ajuns cine știe cum pe acolo. Cum nu este preot românesc acolo, a chemat pe popa cel sârbesc, care încă e gr-or, să-și îngroape copilașul. Sîrbul n'a voit să îngroape pe Român. Atunci a telegrafat la Cîsan-Palota, la preotul român Romul Nestor. Acesta nu l'a putut răspunde în seara aceea, că pută-va veni, așa că bietul Român a trebuit să scheme în ziua următoare pe popa cel calvin. Când cetia acesta slujba ungurească a nimerit și preotul românesc, și așa bietul părinte a avut totuși mîngăierea să-și înmormînteze copilul după obiceiul strămoșesc.

De frica pedepsei. Recrutului Nagy din Szent-István nu-i plăcea de loc la miliție și într-o bună dimineață o ștersă dela căsarmă. Patrula trimisă după el îl ajunge în curînd. De frica pedepsei se aruncă, când vede soldații apropiindu-se, într'un riu și se înecă.

Concursurile bisericesti. Pentru poturile de protopopi din tractul Mercurei și al Lupsei s'a scris concursu cu termenul de 27 Dec. n. a. c.

Alienații în comitatul Torontal. Cei mai mulți alienați (nebuni) din țara întreagă se află în comitatul Torontalului, unde trăiesc 898 din acești nefericiți.

Tălharii pe timpul lui Stambuloff. Când era Stambuloff ministru în Bulgaria, niște tălhari, de cari totdeauna bijbăpe acolo, l-au prins un agent. Căpetenia lor l-au trimis pe postă o ureche a agentului și o scrisoare, în care l'au spus, că dacă nu trimite numai decât 200 de lire turcești, îl omoară. Stambuloff a lucrat însă altminteri. A prins pe feciorul tălharului, l'a tăiat nasul și l'a trimis tatălui său cu o scrisoare, în care zicea, că dacă nu eliberează pe agent, îl omoară pe băiat. Tălharul s'a muiat și în curînd s'a schimbat agentul cu fiul lui, numai căt unul era fără ureche, celalalt fără nas.

Știri mîrșante. În curînd vor începe tratative pentru încheierea unei convențiuni de pesuit între guvernele României și Bulgariiei.

— Zilele aceste a domnit o teribilă furtună pe Marea-Neagră, care a înecat în valuri vaporul englez Tom.

Intregul echipagiu de 22 oameni s'a înecat.

— Regele Carol a conferit dlui Dr. Fritsch, dela universitatea din Bonn, crucea de comandor a coroanei României.

— În pădurea Prisăcani (România) a fost prins primejdiosul bandit George Cojocaru, autor a zeci de crime.

Bunditul e grav rănit din lupta avută cu poterașii.

— Cassarul orașului Călărași a fugit cu 6000 lei. Să numește Pericle Atanasu în vîrstă de 32—35 de ani.

— Curtea cu jurați din Milano a condamnat în contumacia la închisoare pe vîleșă pe Sonis Granotti, acuzat ca complice a lui Bresci.

— Tribunalul din Brașov a condamnat în 27 l. c. pe fostul cassar de măruri la gara de acolo, Rado Aurel, pentru defraudare la 6 ani temniță.

## Teatru român în Sibiu.

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu” va da *Vineri, la 6 Decemvrie n. 1901*, în teatru orăgenesec din loc piesa

„Sămbăta morților”

dramă din popor în 5 acte, de Raupach, localizată de Teodor V. Păcățianu.

Această piesă se reprezintă pentru prima-ora pe scenă românească.

### Personale:

Petrilă, morar în Doinești; dl Nicolau Bratu. Ileana, fiica lui: d-șoara Elena Grindean. Primăreasa, sora lui Petrilă: d-ra Elena Baciu. Preotul Serafin: dl Ioan Imbăruș. Văduva Negrescu: d-na Poraschiva Ișan. Ionel, feciorul ei: dl George Poponea. Gherghel, cărcmarul: dl Nicolau Ișan. Ana, soția lui: d-șoara Ana Banea. Doi copii ai lor: \* \* \*. Iancu, țăran: dl George Trifan. Nastase, gropar: dl Nicolae Stoica. Andreiu, ucenic la moara lui Petrilă \* \* \*.

Acțiunea se petrece în comuna Doinești, în timpul de față.

Între acte cîntă capela muzicii orăgenesce.

Venitul curat e destinat pentru daruri de Crăciun săracilor noștri!

### Prețul locurilor.

|                                                       |         |
|-------------------------------------------------------|---------|
| Loge parter, pentru 4 persoane                        | fl. 3.— |
| „ „ mari pentru 5 persoane                            | 3.75    |
| „ I-mul rang, pentru 4 persoane                       | 4.—     |
| „ „ mari pentru 5 pers.                               | 5.—     |
| „ „ mici „ 3 „                                        | 3.—     |
| Logea onorațiilor în I-mul rang                       | 6.—     |
| Logea onorațiilor în al II-lea rang pentru 4 persoane | 2.50    |
| Logea onorațiilor în al II-lea rang pentru 5 persoane | 3.10    |
| Loc în logea pentru străini                           | 1.—     |
| Loc cercle (în primele 4 rânduri)                     | —80     |
| Bal (dela al 5-lea rând încolo)                       | —60     |
| Loc numerisat în parter                               | —50     |
| Întrearea în parter                                   | —40     |
| Militari și studenți întrearea în parter              | —30     |
| Loc numerisat în galerie                              | —30     |
| Întrearea în galerie                                  | —20     |

Bilete se vînd cu începere de Luni în 2 Decemvrie n. c., în librăria arhidiececană (Strada Măcelarilor nr. 45) și seara la casa.

Comitetul reuniunii avînd în vedere scopul creștinesc ce se urmărește de a împărți daruri de Crăciun între săracii noștri, apoi împrejurarea, că atât de rari prilejuri ni-se dau nouă Românilor de a lua parte la reprezentații teatrale — apelează și pe această cale la frunțașii noștri de prin comune să binevoiască a sprijini această întreprindere a meseriașilor noștri.

## ECONOMIE.

Știri din piață. Sibiu. Grâu, hl. 11—11.80, secară 7.60—8.40, orz 6.80—7.60, ovăs 4.20—5, cucuruz 8—8.40, cartofi 2.80—3.60, fasole 8—10 cor., ouă 10 buc. 50—56 bani.

Cluj. Grâu, m. m., 13.80—15.40, secară 11—11.80, cucuruz vechiu 10.20—10.40, nou 8.60—9, ovăs 11.60—12 cor., orz 10.40—12.60

Bursa din Budapesta Grâu, 50 chlg. 7.90—8.75, secară 6.90—7.15, orz 5.85—6.20, ovăs 7.15—7.50, cucuruz 5.45—6.35.

Cursul pieței de bani din Sibiu. Galbenul cumpăr. 11.26, 20 lei (banote) 18.90 20 lei (argint) 18.72, lira turcească 21.40, lira engleză 23.85, 20 marce 23.33, napoleonul 19, rubla 2.52 cor.

## Bioblografie.

### „Căldarul Poporului”.

„Căldarul Poporului” pe anul 1902 a eșit din tipar și se află de vînzare cu prețul obișnuit de 40 bani (20 cr.) și 6 bani (3 cr.) porto.

Anul 1902 este al XVII-lea an al „Căldarului Poporului” și, se vede, că cu cît înaintează acest căldar în vîrstă, cu atît cuprinsul lui devine mai interesant, mai bogat și mai folositor pentru țărani noștri și peste tot pentru tot Românul dela țeară.

„Căldarul Poporului” pe 1902 este foarte bogat în cuprins și împodobit cu un număr însemnat de frumoase ilustrații.

Ca cetitorii noștri să se încredințeze despre aceasta, vom face cunoscut pe scurt cuprinsul lui.

### Partea calendaristică.

Partea calendaristică cuprinde toate datele însemnate ale anului viitor, anume: anotimpurile, zilele critice, întunecimi, posturile etc., apoi lunile cu zilele lor, după căldarul Iulian sau cel românesc și după cel apusean.

La marginea fiecărei luni se află însemnată după zile vremea, sfaturi și termine, atât de folositoare pentru toți.

Eată s. p. datele de felul acesta de pe o lună:

#### Martie 1902.

Vremea: (După căl. de 100 ani): În 1-a lunii timp frumos, din 2—21 tot schimbăcios. Din 22—25 foarte frig, din 26—31 vor fi ploii.

#### Sfaturi și termine.

Din 15—31 Martie se face foaia de mărțurisire a întreprinderilor și societăților (însoțirilor), obligate la dare de seamă publică, (banci, însoțiri com., etc.).

Ferește-te încă o dată de a face datorii; dacă ești silit să faci, ia bani împrumut numai dela bănci românești.

După luni vine cronologia, domitorii din toată lumea, posta și telegrafatul, timbrele și șematismul, în care se cuprind date despre tot ce alcătuie puterea noastră culturală, anume: bisericile române (biserica greco-orient. și gr-cat.), școlile (școlile populare, de mijloc, pedagogii și teologii, școlile de fete) și reuniunile (culturale, reuniuni de femei, de cîntări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, de negoț, tipografii, bănci și însoțiri satești).

Fiecare din acestea sînt îmbogățite cu date nouă, așa că ele ne dau o vîie icoană despre stările noastre culturale.

Mai urmează apoi 2 notițe de interes deosebit pentru plugari, anume: Cât timp poartă animalele agricole și Greutatea de mijloc a bucatelor, eare în sfîrșit o altă notiță statistică, în care se arată numărul popoarelor, cari trăiesc în atingere mai deasă cu Românii.

Cu aceasta se încheie partea calendaristică și începe partea literară, cu articoli, povestiri etc. cu neîntrecutul Răz și cu frumoase ilustrații.

### Partea literară.

Pe cît de folositoare și prețioasă este partea primă, calendaristică, pe atît de minunată este partea a doua, literară.

În fruntea ei se află o prea frumoasă ilustrație, prima în șirul ilustrațiilor: Școala elementară din Buzău. (România).

Textul se începe cu „Cele zece porunci ale Românilui”, după care se dă o descriere din luptele naționale pentru neatințarea României, din luptele dela Grivița, după poetul și scriitorul nostru G. Cogbu. Aici cetitorul află frumoase exemple de vitejie și jertfire românească.

După o poezie și o glumă urmează portretul și biografia generalului Can-

diano Popescu, răposat anul trecut și care a jucat un rol viteaz la Grivița.

Împăteasa înțeleaptă este o poveste de vestitul scriitor-povesteaș, Dumitru Stănescu, la sfîrșitul căreia dăm de o frumoasă icoană, care ne înfățișează monumentul vîntătorilor din Ploști, vestiți și aceștia în războiul de neatințare al României.

După o glumă în poezie (Ungarii din Ujfalén) și o alegorie, urmează icoana de biserică românești și apoi o minunată poezie-rugăciune: Domnului să ne rugăm! de Octavian.

Un alt articol, plin de învățături pentru popor este: Băncile noastre și împrumuturile sătenilor, în care dl Vasile C. Osadă dă povește folositoare pentru ac eia, cari se împrumută dela bănci.

După aceasta dăm o frumoasă ilustrație: un Român voinic, cu furca în mână (port național). După o glumă și a doua poveste (Popa care știe carte), urmează cea mai frumoasă ilustrație a Căldarului, portretul vrednicului nostru bărbat național, Dr. Teodor Mihali, cu biografia.

Un alt portret frumos este al învîștatului nostru Florica cav. de Porcius, care urmează după o schiță despre istoricul Căldarului.

Răvașul nostru cuprinde ca de obicei întâmplările de peste an, împărțite în capitole după felul lor. Răvașul este, cum am zice, o foaie constatătoare din un număr, în care se înșiruesc faptele și întâmplările unui an, ale noastre, din patrie și din lumea mare.

Răvașul se estinde pe vre-o două coale de tipar des. Prin el găsim portretele lui Crispi, ministru italian, mort anul trecut, Krüger, președintele Burilor Mac Kinley, președintele din America.

După Răvaș mai urmează: alte bucăți literare, poezii populare, sfaturi și povește economice, între cari amintim articolul Bucătăria țăranelui, de d-na Ana Florea, învățătoare, un articol de mare preț pentru țăranele noastre.

Între bucate amintim gluma ilustrată: Păcășitorul bătut (2 chipuri).

Căldarul s'îsfîrșește cu țărgurile și apoi cu inseratele, cari încă sînt vrednice de cetit.

Acesta e pe scurt cuprinsul „Căldarului Poporului” pe 1902, pe care îl recomandăm tuturor, fiind cel mai bun și mai frumos căldar și totodată — cel mai ieftin.

Carte de cîntece diverse, pentru toți și pentru toate, adunate și aranjate de Ioan Dariu. Cu ilustr. Prețul broș. 50 b., legat 60 b. Brașov, 1901. Editura librăriei H. Zeidner. E o colecție de cîntece compusă din hore, mărșuri, elegii, imnuri, cîntece diverse, cîntece sociale, populare, doine, romanțe ș. a., toate bine alese.

Novela, de Ioan Pop Reteganul, este titlul unui volum ce a apărut acum în București, în editura librăriei Leon Alcuay. Conțin bucatile: Fiușă Nufului, Cergitorul, Tudorica, Minte de miere și pace! Bietul Istode, Mîru Pascului, Petrea Iovului, și se află de vînzare la autorul în Retteg, prețul 1 cor. — Tot acolo se află și scrierea lui Novela și Schițe, asemenea cu prețul de 1 coroa. Această scriere conține: Biserica pocăinții, Blîndocul, O inimă nobilă, Nenea Alec, Popa Toma, Salvina și Susana cea nebună. Ambele aceste scrieri le recomandăm cetitorilor noștri ca scrieri morale și lesne de priceput.

### Sociți în Sibiu.

La 28 Noemvrie n. 1901.

Hotel „Împăratul Romanilor”: Popescu și fiica, Reghin; Măneșu și soția, protopop Murăș-Oșorheiu; Herzberg, subl. de mar., Pola; Roth, hotelier Sighișoara; Dr. Elecheș, medic Sebeș; Dollereder, Kenesey, căpit. Elisabetopol; Lucaci, com. Brezolu.

Hotel „Mihailu”: Kohling, funcj. Karlsbad; Kostek, funcj. Căsovia; Ehrenburger, Mișoit; Schneider, com. Abrud; Lungu, inv. Ionești; Nicodim, teol. Blaj; Kralik, cărcmar, Mark, com. Budapesta; Ștefka, Timișoara.

### Teatru orăgenesec în Sibiu.

Direcțiunea: Leo Bauer.

Sămbătă, 30 Noemvrie.

„Die Zauberin am Stein” dramă populară în 5 acte de Francisco Nissel.

Începutul la 7 ore seara.

Pentru redacție și editură responsabil: Elie Alimănescu Băncilă.

Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Ioșif Marshall.



## Banca de asigurare „TRANSILVANIA“

—\* întemeiată la anul 1868 —\*

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigură în cele mai avantajoase condiții:

**contra pericolului de incendiu și exploziune**

edificii de ori-ce fel, mărfuri, mobile, vite și produse economice etc.

**asupra vieții omului**

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții, asigurări de zestre, de copii, rente, pe viață etc. etc.

**Asigurări populare fără cercetare medicală.**

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvarea imediată a capitalului scadent.

Fonduri de rezervă și de garanție specială:

cu finea anului 1900: **1.303.572 cor. 15 bani.**

Valori asigurate contra incendiului:  
72.420.299 coroane.

Capitale asigurate asupra vieții:  
9.248.543 coroane.

302 12—80

Dela întemeiere s'au solvit:

Pentru despăgubiri de incendii 3.003.550 cor. pentru capitale asigurate pe viață 2.738.793 cor.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5, etagiul I., curtea I., precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

**Agenturi principale:**

în Arad, Brașov, Cașovia, Cluj, Seghedin, Șoproon, Szabadka și Timișoara.

## Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 culese tip, broș, elegant. Un exemplar 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Pipera Pătra. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culeștor-tipograf. Un exemplar 30 bani.
7. Teu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
8. Colăciutul. Obiceiurile țărănilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 bani.
9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 26 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndrăstăniul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Răstălmăc de mamă. Legendă populară din ghera Năstădului. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bana de Bojona Nămcovă, tradusă din limba boacă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu 80 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, fragmente de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldăruga cu trei ploboare. Poveste francească de Eleanora Tănăsescu, după A. Gervay. Un exemplar 16 bani.
19. Cămpuștea. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un peșteră îndrăstănit. Novela de Björnsterne Björnson. (1896). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenii mei Vântur-Teșă. Din nevelile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Săpătoroarea. Din povestile lui Anderson. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Craiului din estal. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Strigoica. Din fanteziile lui Nicolae Goga. Un exemplar 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
27. Vesinii. Din fanteziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 40 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Săritorul. Comedie de Melișca. Un exemplar 60 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
31. Nusele-impărat. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 24 bani.
32. Dina-impărată și poezia ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazăr. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Meșu. Un exemplar 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Duliu. Un exemplar 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Meșu. Un exemplar 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Meșu. Un exemplar 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antonie Ghislan zoni. Un exemplar 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoara Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Meșu. Un exemplar 30 bani.
43. Mica Fădăță. De George Sand. Un exemplar 50 bani.
44. Rusalina păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbașeni. Un exemplar 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandre Paredi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 40 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenov. Tradusă din limba rusă de Elena Hedeș. Un exemplar 80 bani.
47. O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
48. Poezii populare „Cântec bătrânești“. Din culeștile lui I. Pop Reteganul. Un exemplar 20 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

## Din editura „Tipografiei“, soc. pe acții în Sibiu.

- |                                                                                                                 |          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| Argir și Elena, o istorie frumoasă în versuri                                                                   | cor. —30 |
| Art. de lege XXI și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară                       | —50      |
| Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune                                                                      | —30      |
| Alușiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul „Societății de cumpătare“ | 1.—      |
| Brote Eugen, Ținerea vitelor                                                                                    | —24      |
| Trifoilul                                                                                                       | —30      |
| Costan T., Aur, novela                                                                                          | —40      |
| Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarată                                                           | —32      |
| Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur                                                                    | 1.00     |
| Indreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți                                                        | 1.60     |
| Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri                                                                 | —20      |
| Nordau Max, Naționalitatea, studiu                                                                              | —40      |
| Reprive din Paradoxe sociologice                                                                                | —40      |
| Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886)                               | —10      |
| Russu-Sirianu I., Moara din vale, 8 novele                                                                      | 1.40     |
| Simion T., Păcate Domnești, novela orig.                                                                        | —60      |
| Simu R., Monografia comunei Orlat                                                                               | —50      |

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Szebenvármegye főispánja és szászispán.

908. sz. 1901. eln.

395 2—2

## Pályázati hirdetmény.

Szebenvármegyében üresedésbe jött és 1900 korona évi fizetés, 400 korona lakpénz, továbbá a törvényhatósági bizottság által m. kir. belügyministeri jóváhagyás mellett esetleg évenként megzavazandó drágasági pótlékkal javadalmazott és nyugdíj igénnyel egybekötött vármegyei törvényhatósági levéltárnoki (irattári) állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhivatlak tehát pályázni óhajtok, hogy ezen a főispán által leendő kinevezés útján betöltendő törvényhatósági levéltárnoki állás elnyerése iránti folyamodványukat, — az 1883. évi I. törvénycikk 13. §. 3. és 4-ik szakaszában előírt minősített igazoló okmányokkal, továbbá eddigi alkalmazásáról szóló bizonyítvánnyal, kellőleg felszerelve folyó évi december hó 10. napjáig hozzám nyújtsák be.

Későbbben beérkező pályázati kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Nagy-szeben, 1901. november hó 24.-én.

**Thalmann,**  
főispán és szászispán.

Salon vienez de ras, frizat și parfumerie  
al lui 187 24—52

**Franz M. Nikesch,**

Bretterpromenade. SIBIU. (Podul-minciunilor).

În local separat cu intrare separată.

Deposito de parfumeriile cele mai fine și specialități, săpunuri de toaletă, crème pentru mână și față, pudră, eau de Cologne, apă de gură, perfi de dinți, rociuri de păr, piepteni cu cele mai ieftine prețuri.

Schimbarea gratuită a marfei ce n'ar conveni.

Expedare discretă pe post.

## Chestiunea

Română

în Roma.

## Conferența

domnului

**Roberto Fava.**

Prețul numai 40 bani.

Se află de vânzare la:

Librăria W. Krafft.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“ soc. pe acțiuni în Sibiu

## Anuarul I.

al  
„Reunții sodalilor români din Sibiu“,  
cuprinzând

unele date dela întemeierea ei până la  
31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 cor. 20 bani, cu porto postal 1 cor. 40 bani.

## Luptele Românilor.

Articoli istorico-politici

de

Doctor Romanus.

Broșură de 120 pag. cuprinzând 16 excelente articole asupra mersului istoric al luptelor noastre politice. O lectură foarte de actualitate

Preț redus la 60 bani.

Se află de vânzare la:

Librăria W. Krafft.

## Cartea

Stuparilor

săteni

de

Romul Simu, învățător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiuului.

Prețul 70 bani plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folosește a umplu: un gol adănc simț la literatura sătească. Broșura este scrisă pe un frunză învățător, stupar priceput. Se tractează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vede la

Librăria W. Krafft.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

## Legea veterinară

atât de mult folosite de tuturor economilor și tuturor primăriile comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmbogățită. „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiuului“ a îngrijit ca atât limba cât și forma cărții acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru-ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce i-se dau cu privire la: pasapoarte, tîrguri de vite, boale lipicioase și multe alte lucruri folosite de Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

impărtășește economilor și celei mai de lipsă cunoștințe

despre

## LEGEA VETERINARĂ (Leuirea vitelor)

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)

stând cu dinșii la sfat în serile lungi de iarnă.

De

Tormay Béla.

Ediția II. revizuită — 152 pagini mari.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

Reuniunea română de agricultură  
din comitatul Sibiuului.

## „Foaia Poporului“,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

## „Foaia Poporului“

ese în fiecare Duminică, în format ecart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte să poată abona această foaie

## „Foaia Poporului“

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

## Descrierea Ardealului.

Cine vrea să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții Apuseni, patria lui Horia și Ianou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

## Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Mureșului, apoi

## Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sunt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate scrierile noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română“, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicare unei trebuințe ce într'adevăr se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comandă se pot face la

Librăria W. Krafft.

## Ilustrații românești!

## Cărți postale

cu

## ilustrații românești

„...toate 'n toi  
Frumoase cât eu nici nu pot  
Mai frumoase să-mi socot —  
Cu mintea mea“

în

## peste 20 variante,

care de care

mai fermecătoare

Se află cu prețul de 10 bani per bucată

la

## „Tipografia“.

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcei nr. 16.

La cumpărări mai mari se dă rabată potrivit.

Tipuri admirabile.